

Skellefteåmodellen

– kompetensutveckling med Nämnaren

Ar 2001 inleddes ett projekt i Skellefteå kommun med syfte att grundskole- och gymnasielärare i kommunen skulle få en långsiktig, uthållig, kontinuerlig, enkel och billig kompetensutveckling i matematikdidaktik genom att på ett systematiskt sätt använda sig av tidskriften Nämnaren.

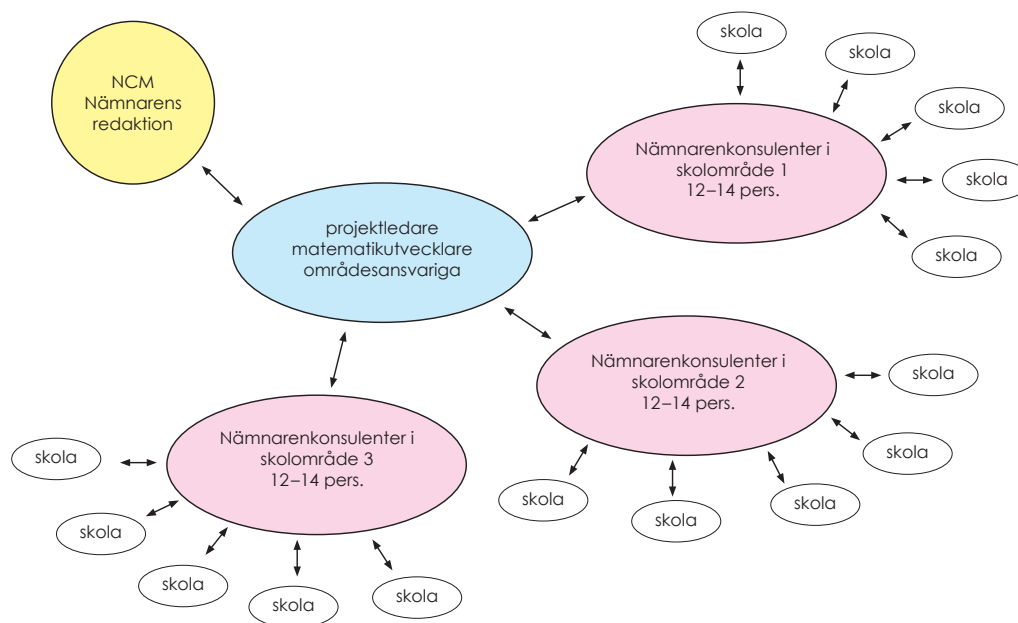
Projektets syfte och mål

Syfte och mål med projektet kan sammanfattas i följande punkter:

- ◊ Lärarna får en kontinuerlig kompetensutveckling i matematikdidaktik genom Nämnaren.
- ◊ Vi får till stånd fortlöpande diskussioner om matematikundervisning på skolorna.
- ◊ Lärarna får tid att diskutera innehåll i Nämnaren och pröva aktiviteter i den egna verksamheten.
- ◊ Lärarna får möjlighet att reflektera över sin verksamhet i relation till Nämnareninnehållet.
- ◊ Eleverna ges ökad möjlighet till måluppfyllelse och lust att lära.
- ◊ Lärare ges möjlighet att skriva om sitt arbete.

Ett nätverk växer fram

För att spridningen ska fungera har projektet organiserats som ett nätverk med en kontaktperson, Nämnarenkonsulent, på varje skola. En styrgrupp med projektledare, matematikutvecklare och tre områdesansvariga samordnar arbetet i kommunen. Skellefteå kommun bekostar två prenumerationer till samtliga grund- och gymnasieskolor, totalt 120 prenumerationer. Den ena prenumerationen är avsedd för cirkulation på skolan och den andra disponerar skolans Nämnarenkonsulent. De konsulenter som verkar inom samma skolområde samlas i samverkansgrupper där en av dem fungerar som områdesansvarig i projektet. En matematikutvecklare har tid avsatt för att bedriva kontinuerlig kompetensutveckling i kommunen och samordnar projektet samt svarar för kontakten med Nämnarens redaktion och NCM. En schematisering finns i följande bild.



Nämnanenkonsulenterna träffas vid två tillfällen per termin, en träff för områdesgruppen och en storträff för samtliga Nämnanenkonsulenter i kommunen. Konsulenternas uppdrag är att stimulera diskussioner på den egna skolan kring artiklar, återkoppla lokala erfarenheter till NCM samt inventera pågående utvecklingsarbeten och behov av kompetensutveckling.

Arbetet som områdesansvarig innehåller, utöver områdesträff och storträff, handledning som ges av matematikutvecklaren vid två tillfällen per termin. Uppdraget i samverkansområdet är att diskutera artiklar i Nämnanen, inventera goda exempel på utvecklingsarbete och att formulera specifika behov av kompetensutveckling efter kommunikation med områdets konsulenter.

NCM och Nämnanens redaktion kompletterar prenumerationerna med svar på frågor om artiklar, förslag på fördjupningslitteratur och annat material, förslag på lämpliga resurspersoner att vända sig till, handledning i användning av Nämnanen på nätet etc. En kontaktperson ur Nämnanens redaktion har även vid flera tillfällen deltagit i Nämnanenträffar i Skellefteå.

Planering av en träff

Matematikutvecklaren och de områdesansvariga läser det nya numret så snart som det kommer ut, de träffas och väljer ut två artiklar att diskutera vid kommande träff. De letar även efter fördjupningar och praktiska tillämpningar för innehållet i dessa artiklar. En inbjudan med bland annat information om vilka artiklar som kommer att tas upp för diskussion skickas till Nämnanenkonsulenterna.

Nämnaireträffen

På områdeträffen diskuteras först de uppdrag som man senast arbetat med på skolorna. Därefter kan följande stå på programmet:

- ◊ Vad händer på matematikfronten? Genomgång av rapporter, forskning och annan litteratur.
- ◊ Diskussion av det aktuella Nämnairennumret, bearbetning av utvalda artiklar och arbete med något praktiskt inslag i numret.
- ◊ Tid finns för aktiviteter, gruppsamtal och erfarenhetsutbyte.
- ◊ Valda delar av Nämnairen på nätet och NCM:s webb studeras.
- ◊ Goda exempel från skolor redovisas.
- ◊ Uppdrag till nästa träff formuleras.

Nämnairenprojektet utvecklas

Efter tre år förändrades organisationen så att alla träffar genomfördes som storträff med samtliga Nämnairenkonsulenter. Nu kallas skolans representanter för Matematikinspiratörer och innehållet har utvecklats. Förskolorna har också fått prenumerationer och ingår i nätverket.

På varje enskild skola kan arbetet med Nämnairen se olika ut beroende på intresse, engagemang, tid, rektors stöd och andra faktorer. Några smakprov på olika yttringar för arbetet:

- ◊ Lärarna tipsar varandra om uppgifter och artiklar.
- ◊ Läsecirklar organiseras.
- ◊ Lösloggs skrivs i samband med läsning av artiklar.
- ◊ Konkret arbete med de utvalda artiklarna.
- ◊ Personal löser problem från Problemanvdelningen och samtalar om lösningarna.

Goda råd

Med de erfarenheter vi nu har vill vi dela med oss av följande råd:

- ◊ Se till att styrgruppen har en bred förankring.
- ◊ Informera politiker och skolförvaltning om matematikutveckling och hur Nämnairenarbetet är en del i den.
- ◊ Var noga med rektorers delaktighet, de är nyckeln till framgång för ett projekt.
- ◊ Var noggrann med att alla inblandade har tydliga villkor för medverkan.
- ◊ Nämnairen bör ingå i alla typer av kurser och kompetensutvecklingsinsatser som berör matematikämnet eftersom man där får tillgång till aktuellt information om matematikundervisning.

Röster från utvärderingen av projektet

Avslutningsvis ger vi några citat från utvärderingen:

- Ett roligt och bra sätt att kompetensutveckla sig tillsammans.
- Läsningen leder till större medvetenhet om matematikundervisning.
- Att det sker kontinuerligt, man blir alltid påmind.
- Det ges en möjlighet att utbyta tankar och idéer.
- Träffarna leder till viktiga samtal.
- Vi får vetskap om aktuell forskning.
- Bra att vi får prova uppgifter ur Nämnaren innan vi gör dem i klassrummet.
- Ger inspiration att prova nya idéer.
- Ringar på vattnet, ytterligare önskan om kompetensutveckling.

Är du intresserad av hur denna modell för matematiklärares kompetensutveckling kan fungera på din skola eller i din kommun är du varmt välkommen att kontakta Nämnarens redaktion. namnaren@ncm.gu.se